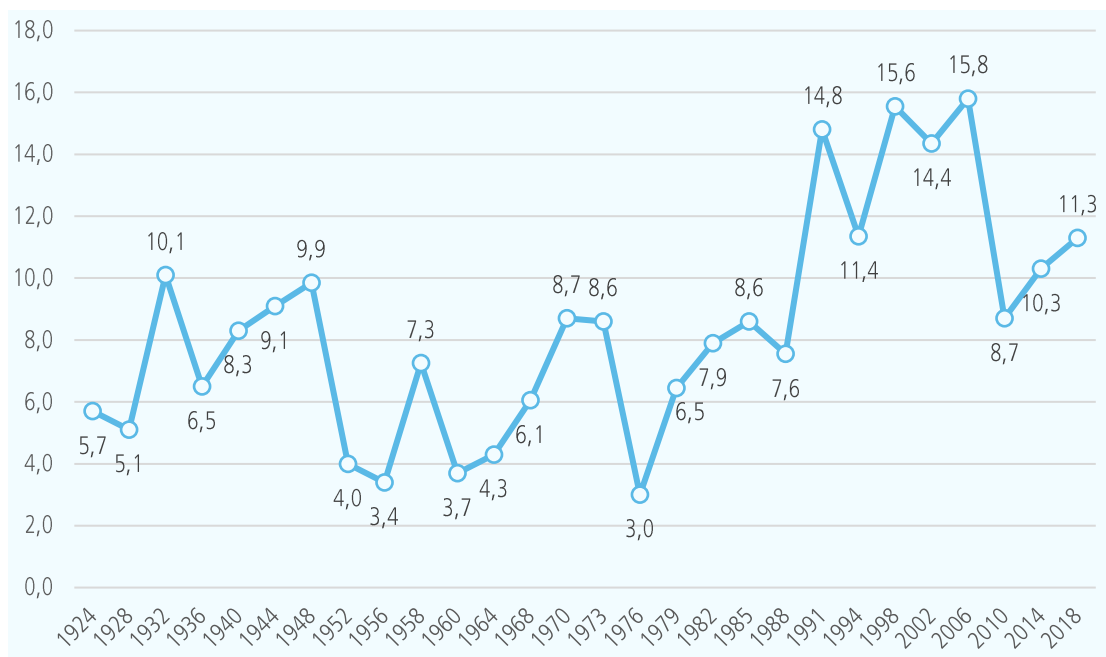

Aggregerad rörlighet 1924–2018

Ett bra mått på hur mycket val förändrar styrkeförhållandena mellan partierna i ett partisystem är det klassiska Pedersens index. Indexet för aggregerad rörlighet beräknas genom att summera respektive partis förändrade röststöd mellan två val och därefter dividera med två. Det tal som blir resultatet motsvarar ungefär andelen parlamentsplatser som byter ägare mellan partierna mellan två efter varandra följande val. Det svenska snittet under perioden 1924–2018 är lågt i internationella jämförelser – bara 8,4 enheter – vilket visar att det svenska partisystemet hittills kännetecknats av stor stabilitet.

Den aggregerade rörligheten har dock ökat över tid. Mellan de två senaste valen 2014 och 2018 var den aggregerade rörligheten i väljarkåren 11,3. Det betyder att de sammanlagda förändringarna av partiernas styrkeförhållanden var strax över 11 procentenheter. Historiskt är det valen mellan 1991 och 2006 som inneburit störst maktförskjutningar mellan partierna, med en aggregerad rörlighet på 14–15 procent.

Tabell 1 Aggregerad förändring av partiernas röststöd 1924–2018 (Pedersens index)

Källa: SCB & Valmyndigheten, bearbetat av Valforskningsprogrammet vid Göteborgs universitet.

Kommentar: Resultaten bygger på bearbetningar av officiell valstatistik. Pedersens index är beräknat för sex kategorier 1924–1960 där 1924 använder 1921 års valresultat för beräkning, nio kategorier 1964, sju kategorier 1968–1985, åtta kategorier 1988–1991, nio kategorier 1994, åtta kategorier 1998, nio kategorier 2002–2010 samt tio kategorier 2010–2018. En kategori respektive år är övriga partier där bland annat FI inkluderats. Måttet för aggregerad förändring mellan två val utvecklades av Mogens Pedersen under 1970-talet (Pedersen 1979). För vidare läsning se rapporten 2018:8 *Förhandlingsvalet 2018. Analyser av valresultatet i 2018 års riksdagsval* eller boken *Svenska väljare* (2016) av Oscarsson & Holmberg.